

ปรีชัชฌิม 'จวนเก่า' 120 ปี

สู่ 'หอศิลป์วัฒนธรรม'

เปิดขึ้นให้วังพระ-บรมมหาราชวัง

ปรีไบโอม'จวนเก่า' 120 ปี

สู่'หอศิลป์วัฒนธรรม'

เปิดบ้านไหว้พระ-ชมเมืองโอ่ง

รายงาน

เมื่อเร็วๆ นี้ **ชยาธร จันทร** ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี เป็นประธานพิธีเปิดตลาดประชารัฐ โดยใช้พื้นที่รอบจวนผู้ว่าราชการจังหวัดหลังเก่า เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรม พร้อมเปิดแหล่งท่องเที่ยวสายใหม่ให้พระชมเมือง เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวของจังหวัดให้เกิดความคึกคักยิ่งขึ้น

"ชยาธร" บอกว่า จวนผู้ว่าราชการจังหวัดหลังเก่านี้ อายุประมาณ 120 ปี มีลักษณะเป็นเรือนทรงปั้นหยา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง ติดกับสะพานรถไฟจุฬาลงกรณ์ ถนนวรเดช ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี เดิมเคยเป็นจวนที่พักของสมุหเทศาภิบาลมณฑลราชบุรี สร้างก่อนปี พ.ศ.2452 ราวๆ ปี พ.ศ. 2440-2450 สมัยรัชกาลที่ 5 ได้ริเริ่มการปกครองแบบมณฑลในปี 2437 และได้ยกเลิกไปในรัชสมัยของรัชกาลที่ 7 ในปี พ.ศ. 2476 โดยมณฑลราชบุรี ประกอบด้วย เมืองราชบุรี สมุทรสงคราม กาญจนบุรี เพชรบุรี ปรานบุรี ประจวบคีรีขันธ์ มีพระเจ้าสุรพันธ์พิสุทธิ์ (เทศ บุนนาค) ดำรงตำแหน่งในปี พ.ศ. 2438-2442 เป็นคนแรก แม้จะมีตำแหน่งสมุห

เทศาภิบาลมณฑลราชบุรี แต่ละจังหวัดก็ยังมีตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด โดยภายหลังจากสมเด็จพระยาครุฑวิสุทธิวงศ์ (ช่วง บุญนาค) ลี้ขีวิต จวนของท่านก็ถูกใช้เป็นอาคารกองบัญชาการรัฐบาลมณฑลราชบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2438 หลังจากศาลาามณฑลราชบุรีหลังใหม่ (พิพิธภัณฑราชบุรีในปัจจุบัน) ก่อสร้างเสร็จแล้วในปี พ.ศ.2466 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เคยเสด็จมาประทับที่หน้าจวนหลังนี้ ในคราวเสด็จประพาสมณฑลราชบุรีในปี พ.ศ.2452 สมัยที่พระยาไกรเพชรรัตนสงคราม (แฉ่ บุนนาค) เป็นข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลราชบุรี โดยประทับแรมวันที่ 31 สิงหาคม-2 กันยายน 2452

ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีบอกว่า หลังจากที่กระทรวงมหาดไทยได้จัดงบประมาณมาจัดสร้างจวนหลังใหม่ เพื่อทดแทนหลังเดิมซึ่งอยู่ใกล้กัน ทำให้จวนหลังเก่าที่มีอายุประมาณ 120 ปี สมควรแก่การอนุรักษ์ไว้ จึงได้นำเข้าหารือกับคณะกรรมการจังหวัด ได้ข้อสรุปเห็นชอบให้พัฒนาจวนหลังเก่าเป็นหอศิลป์วัฒนธรรม ภายใต้ชื่อว่า **"ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมหลวงยกกระบัตรราชบุรี"** ด้านในมีพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 เมื่อครั้งพระองค์ทรงดำรงพระยศเป็นหลวงยกกระบัตรเมืองราชบุรี รวมทั้งประวัติของเมืองราชบุรีโดยย่อ เพื่อให้คนมาเที่ยวชม รวมทั้งอนุชนรุ่นหลังจะได้มาศึกษา

หาความรู้ให้เกิดความรักถิ่น

"ภายในจวนหลังเก่า" ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมหลวงยกกระบัตรเมืองโดยรอบยังเปิดเป็นสำหรับจำหน่ายสินค้าโอท็อปที่เป็นงานจัดแสดงด้านศิลปสินค้าพื้นบ้านของ 8 กลุ่ม รวมทั้งงานหัตถศิลป์และงานเครื่องปั้นดินเผา เครื่องเคลือบ หอมือจากท้องถิ่น สินค้าเกษตรกลุ่มเกษตรกร นอกจากนี้ยังรัฐ ก็โลกริมละ 75 บาท ให้เป็นงานทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ตั้งแต่ 9 โมง มามชม ชิม ช้อป ถ่ายภาพเก่าสวยแบบคลาสสิก ที่มีหอจะเปิดให้เที่ยวชมได้ทั้งวัน สที่มีประโยชน์คุณค่า"

"ชยาธร" บอกอีกว่า เมื่อผ่านมา นอกจากทางจังหวัดวัฒนธรรมหลวงยกกระบัตรยังเปิดเส้นทางท่องเที่ยวสจัดกิจกรรมปั่นจักรยานตามเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเขตเมืองจัดทริปเที่ยวชมสถานที่สำคัญเริ่มปั่นออกจากจวนผู้ว่าหลังรณปริวรรต วัดเก่าแก่สมัยรัชวิหารวัดแห่งนี้มีพระพุทโสนอนขนาดใหญ่เก่าแก่ประดิ

120 ปี 'มรรณ' บึงโอ่ง

จังหวัดราชบุรีบอกว่า หลัง
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลง
มหาราชได้จัดงบประมาณมา
สร้างใหม่ เพื่อทดแทนหลังเดิมซึ่ง
ให้จนหลังเก่าที่มีอายุประมาณ
แก่การอนุรักษ์ไว้ จึงได้เข้าหา
กรมการจังหวัด ได้ข้อสรุปเห็นชอบ
ให้หลังเก่าเป็นหอศิลปวัฒนธรรม
"ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมหลวงยก
บุรี" ด้านในมีพระราชประวัติ
สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
ที่ 1 เมื่อครั้งพระองค์ทรงดำรง
ตำแหน่งพระยาสุรสีห์ราชปะทิว
เมืองราชบุรีโดยย่อ เพื่อให้คนมา
ท่องวนรุ่นหลังจะได้มาศึกษา

หาความรู้ให้เกิดความรักถิ่นฐาน

"ภายในจนหลังเก่า นอกจากเปิดเป็น
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมหลวงยกกระบัตร์แล้ว
บริเวณโดยรอบยังเปิดเป็นตลาดประชารัฐ
สำหรับจำหน่ายสินค้าโอท็อป ส่วนที่สำคัญ
เป็นงานจัดแสดงด้านศิลปวัฒนธรรม และ
สินค้าพื้นบ้านของ 8 กลุ่มชาติพันธุ์ราชบุรี
รวมทั้งงานหัตถศิลป์และงานหัตถกรรม งาน
เครื่องปั้นดินเผา เครื่องเคลือบดินเผา กลุ่มผ้า
ทอมือจากท้องถิ่น สินค้าเกษตรปลอดภัยจาก
กลุ่มเกษตรกร นอกจากนี้ยังมีเนื้อหมู่ประชา
รัฐ กิโลกรัมละ 75 บาท ให้บริการด้วย ซึ่งจะมี
งานทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ตั้งแต่ช่วงบ่ายถึงสอง
ทุ่ม มาชม ชิม ช้อป ถ่ายภาพเซลฟี่กับจวนหลัง
เก่าสวยแบบคลาสสิก ที่มีหอศิลปวัฒนธรรมที่
จะเปิดให้เที่ยวชมได้ทั้งวัน ลักษณะใช้ของเก่า
ที่มีประโยชน์มีคุณค่า"

"ขยาย" บอกอีกว่า เมื่อวันที่ 9 ธันวาคมที่
ผ่านมา นอกจากทางจังหวัดจะเปิดตัวศูนย์ศิลป
วัฒนธรรมหลวงยกกระบัตร์อย่างยิ่งใหญ่แล้ว
ยังเปิดเส้นทางท่องเที่ยวสายใหม่ ด้วยการ
จัดกิจกรรมปั่นจักรยานตามรอยเส้นทางท่อง
เที่ยวเชิงวัฒนธรรมเขตเมืองเก่าราชบุรี โดย
จัดทริปเที่ยวชมสถานที่สำคัญไว้หลายแห่ง คือ
เริ่มปั่นออกจากจวนผู้ว่าฯหลังเก่า ผ่านวัดสันนา
รณปริวรรต วัดเก่าแก่มัยรัชกาลที่ 2 ภายใน
วิหารวัดแห่งนี้มีพระพุทธรูปไสยาสน์ หรือพระ
นอนขนาดใหญ่เก่าแก่ประดิษฐานอยู่ ทางวัด

ชัยบูรณ์ จันทรา

จากนั้นไปยังสโมสรเสือป่า ชมอาคารเก่า
สวยคลาสสิกยุค รัชกาลที่ 6 ตั้งอยู่ในศูนย์
อนามัยที่ 5 ราชบุรี ซึ่งไม่ปรากฏหลักฐานยืนยัน
ปีที่สร้าง มีเพียงหลักฐานยืนยันว่าได้ก่อสร้าง
โดยสมาชิกเสือป่า พ่อค้าประชาชนจัดสร้างขึ้น
เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายรัชกาลที่ 6 ก่อนปี พ.ศ.
2456 มีลักษณะสถาปัตยกรรมของอาคารหลังนี้
เป็นอาคารก่ออิฐถือปูนสองชั้นทรงปั้นหยาตาม
แบบนิยมสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5-6 คาดว่า
ถูกบูรณะเปลี่ยนใหม่หลังคามุงกระเบื้องว่าวสี
แดง ชั้นล่างตรงกลางเป็นบันไดไม้ขนาดใหญ่
โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ 6 เสด็จไปทรงเยี่ยมโรงเรียนกองพล
ที่ 4 มณฑลราชบุรี เมื่อวันที่ 20 กันยายน
2456 เสด็จทอดพระเนตรในโรงทหารแล้ว
เสด็จประทับ เสวยเครื่องว่างที่สโมสรเสือป่า
เมืองราชบุรี แล้วเสด็จทอดพระเนตรไฟฉาย
ของทหาร ที่หน้าสโมสรเสือป่า จากนั้นจึงเสด็จ
กลับพลับพลาที่ประทับ

จากสโมสรเสือป่าปั่นไปหาพระปรางค์ที่วัด
มหาธาตุวรวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี

ได้เปิดให้ประชาชน
เข้าไปกราบไหว้
ขอพร รวมทั้งเข้า
สักการะหลวงพ่อ
ใหญ่ หลวงพ่อเล็ก
ซึ่งเป็นพระพุทธร
ูปศักดิ์สิทธิ์ที่ย้าย
มาจากทุ่งอรุณฤกษ์
เพื่อความ เป็น
สิริมงคล

ชนิหารวิหาร สร้างตั้งแต่สมัยของพระเจ้าชัย
วรมันที่ 7 แห่งเขมร อายุราวพุทธศตวรรษ
ที่ 18 ถนนเขาสูง ต.หน้าเมือง อ.เมืองราชบุรี
ตั้งอยู่เกือบใจกลางเมืองราชบุรี ทางฝั่งตะวัน
ตกของแม่น้ำแม่กลอง เดิมเรียกว่า "วัดหน้า
พระธาตุ" มีพระปรางค์ก่อด้วยศิลาแลงสูง 12
วา ภายในมีจิตรกรรมฝาผนังที่พระปรางค์ เป็น
วัดที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ สามารถ
เที่ยวชมได้ตลอดปี ใกล้กันสามารถเข้าชม
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี จากนั้นปั่น
จักรยานไปวัดอรุณฤกษ์กวาส กราบไหว้พระนอน
พระปรางค์เก่าแก่อายุกว่า 500 ปี ไปชมเมือง
โบราณคูบัวที่วัดโฆลงสุวรรณคีรี ชมตลาดเก่า
ขายน้ำอ่ามกวัดเพลง ตามเส้นทางจะมีแหล่ง
ท่องเที่ยว มีบริการนำเที่ยวด้วยรถรางฟรีเป็น
พาหนะเดินทางชมย่านเมืองเก่า เพื่อกระตุ้น
การท่องเที่ยวของเขตตัวเมืองราชบุรีให้เกิด
ความคิดคึกคักมากยิ่งขึ้น

พ่อเมืองราชบุรีทั้งห้าว่า ส่วนจวน
หลังเก่า หรือหอศิลปวัฒนธรรมจะเปิดให้
เที่ยวชมได้ทั้งวัน ลักษณะใช้ของเก่าให้มี
ประโยชน์ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักท่อง
เที่ยวได้เข้ามาเที่ยวชมเมืองราชบุรี ที่มี
ประวัติความเป็นมาในสมัยโบราณให้เป็นที่
รู้จัก และสมควรที่จะอนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลานได้
เข้ามาศึกษาสถานที่สำคัญ คาดว่าจะกลาย
เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่น่าสนใจอีก
แห่งหนึ่ง สำหรับนักเดินทางช่วงเทศกาล
ต่างๆ แวะกิน เที่ยว ชม ได้ตลอดปี

พันธุ์ แก้วนัย

